

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Fuldmægtig Christina Grene Thomsen
Pr. e-mail: jm@jm.dk; cgt@jm.dk

14. januar 2019

Høring over virksomhedspanteordningen – sagsnr.: 2018-709-0134

Formålet med indførelsen af virksomhedspanteordningen i 2006 var først og fremmest at skabe mere fleksible belåningsmuligheder for danske virksomheder, og ikke mindst, at der skulle stilles mere ny kapital til rådighed for erhvervslivet ud over det, der var til rådighed via den gængse kreditgivning. Der er ingen tvivl om, at brugen af virksomhedspant er blevet meget udbredt. I nogle tilfælde har pantet givet virksomheder adgang til mere og ny kapital, sådan som intentionen var med den daværende lovgivning. I andre tilfælde bliver pantet brugt til at sikre eksisterende engagementer, hvilket naturligt nok ikke baner vejen for ekstra kapital til disse virksomheder.

FSR – danske revisorer arbejder løbende for, at der skal være gode rammevilkår for at få kapital til danske virksomheder, især de mindre virksomheder. Et velfungerende kapitalmarked er afgørende og forudsætter en løbende afvejning af afkastmuligheder og risiko for både bank og virksomhed, og her har virksomhedspantet utvivlsomt haft en rolle.

Fra 2006-2015 blev der ifølge en opgørelse fra FSR – danske revisorer tinglyst virksomhedspant for ca. 168 mia. kr.

Foreningen foreslår derfor, at der i en kommende evaluering indgår en grundig undersøgelse af de fordele og ulemper, ordningen har medført, idet der ikke foreligger en grundig vurdering af nyere dato.

Undersøgelsen kan med fordel omfatte:

- Spørgsmål til de virksomheder, der benytter sig af pantet, og effekten konkret på de enkelte virksomheder
- Klarlægning af betydningen for bankerne, der benytter sig af pantet (herunder betydningen ift. andre faktorer i kreditgivningen)
- Omfanget af brugen af virksomhedspant og udviklingen heri, fx fordelingen på brancher og selskabsformer, virksomhedsstørrelser, pantsætningsstørrelser osv.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. nr. 4183
Konto nr. 2500102295

- Ordningens effekter i et samlet samfundsøkonomisk perspektiv
- Rundspørge om effekterne af virksomhedspant i konkursboer.

Side 2

Formålet med en sådan undersøgelse vil være, om der skal ske ændringer af ordningen i forhold til ønsket om mere eller mindre brug af virksomhedspant.

Vores erfaringer med virksomhedspant bygger bl.a. på en undersøgelse (en survey) fra september 2011, hvor vi spurgte ca. 400 revisorer om brugen af virksomhedspant og fordringspant, og hvilken effekt ordningen har haft på virksomhederne. Undersøgelsens resultater kan være påvirket af den daværende økonomiske situation i efterdønningerne af finanskrisen, og data er naturligvis af ældre karakter. Derudover har vi i FSR - danske revisorer gennemført en analyse af virksomheds- og fordringspant fra juni 2016 og omfanget af tinglyst pant.

Ordningen har både positive og negative effekter

I den førnævnte FSR-analyse fra 2016 er det anslået, at der fra 2006-2015 blev tinglyst virksomhedspant for ca. 168 mia. kr. Alene i 2015 blev der tinglyst virksomhedspant i størrelsesordenen 14 mia. kr. De anslåede beløb er baseret på statistik fra Tinglysningsretten. Den store udbredelse af virksomhedspant gør, at det vil være relevant at få undersøgt det faktiske omfang nærmere – både set fra den enkelte virksomhed, men også betydningen samfundsøkonomisk.

Surveyen fra 2011 blandt revisorerne peger på, at mere end 50% af revisorerne oplever, at brugen af virksomheds- og fordringspant har haft en positiv effekt på virksomhedernes finansieringsmuligheder. Ca. 44% af revisorerne er bekendt med tilfælde, hvor virksomheder har overlevet i kraft af, at virksomheden har kunnet gøre brug af virksomheds- eller fordringspant.

Undersøgelsen indikerer også, at ordningen rummer visse afledte effekter, der kan være negative. Negative effekter kan fx være risikoen for, at et virksomhedspant kan skade muligheden for rekonstruktion af en nødlidende virksomhed, da indbetalinger fra debitorer og realisering af varelager tilfalder pantkøber, som typisk er banken.

I størstedelen af tilfældene, hvor banken/virksomheden har fået virksomhedspant, er det sket i forbindelse med genforhandling af et eksisterende engagement (40%) eller med udvidelse af eksisterende kredit (30%), udtrykker revisorerne.

Da undersøgelsen indikerer, at bankerne også bruger ordningen til at få større sikkerhed for deres eksisterende engagementer, må det antages, at ordningen er med til at begrænse virksomhedernes adgang til andre finansieringskilder. Virksomhedens aktiver kan jo kun pantsættes én gang. Virksomhedspant kan også virke fordyrende for virksomhederne, idet der skal betales gebyr og tinglysningsafgift.

Side 3

Dette skal selvfølgelig holdes op imod de konsekvenser, det kan have for en virksomhed, at den uden pant måske slet ikke kan opnå finansiering, eller at virksomheden får forøgede omkostninger ved et lån uden pant, fx højere rentekomkostninger eller andre begrænsende kreditvilkår. Problemstillingen med tilstrækkeligt låneomfang til virksomhederne var særlig udtalt i årene efter finanskrisen, hvor forudsætningerne for at give lån blev ændret på mange dimensioner, der samlet set gjorde det sværere for bankerne at låne penge ud til bl.a. mindre virksomheder.

Generelt stilles der i dag bedre og højere krav til kreditgivning (sikkerhed, omfanget af information, validering af finansielle data osv.) end før finanskrisen, hvilket giver god mening for at minimere tab hos banken. Omkostningerne eller bindingerne for den enkelte virksomhed, der pantsætter sig, skal omvendt selvfølgelig også tages i betragtning. Her er en kommende evaluering en god anledning til at få klarlagt konsekvenserne af ordningen og samle eventuelle input til forbedringer.

Med venlig hilsen

Tom Vile Jensen
erhvervspolitisk direktør

Jan Brødsgaard
fagkonsulent